

HOE OVERTUIG JE MET MAAR ÉÉN WOORD?

INTRODUCTIE LEERDOELEN EN OPBOUW LES

5 minuten

De leerdoelen van deze les zijn als volgt:

- De leerling herkent voorbeelden van framing in verschillende genres.
- De leerling demonstreert aan de hand van voorbeelden wat het effect van framing is.

Als docent kun je een algemene introductie geven op het onderwerp en de opbouw van de les uitleggen.

ONDERWIJSLEERGESPREK

10 minuten

De docent voert aan de hand van de (in de sheets genoemde) vragen over framing een onderwijsleergesprek. Belangrijke begrippen die daarin voor kunnen komen, zijn positieve en negatieve sturing en framing. Daarna kan de definitie van framing aan bod komen. Als docent kun je die definitie door leerlingen laten relateren aan de zojuist behandelde vragen.

Als docent kun je richtvragen gebruiken om het OLG voort te zetten. Voorbeelden zijn: Wat is de definitie van framing in je eigen woorden? Wat gebeurt er als je een kip 'plofkip' noemt? Wat gebeurt er in het Facebookfragment, waarin de ACA met Obamacare wordt vergeleken?

FRAMINGVOORBEELDEN BESPREKEN IN GROEPEN

10 minuten

Groepen van maximaal vijf leerlingen krijgen een A4-afdruk van twee tegengestelde frames (zie bij deze les behorende opdracht). De leerlingen krijgen daarbij de volgende opdracht: Bepaal aan de hand van de volgende hulpvragen wat er volgens jullie in de frames van die casus gebeurt. Welk deel van de werkelijkheid staat in de spotlight? Welk deel wordt onderbelicht? Wat is het effect van het frame op de denkrichting (positief of negatief) van de lezer of luisteraar? Waarom?

UITWISSELEN RESULTATEN

10 minuten

Eén afgevaardigde van iedere groep presenteert de resultaten van de bespreking in maximaal één minuut. Belangrijke aandachtspunten daarbij zijn dat toegelicht wordt wat *in the spotlight* staat bij beide begrippen, maar ook wat juist *wat buiten de scope valt*. Wat doet dat met de luisteraar/het publiek? Hoe wordt het publiek door het frame beïnvloed? Het publiek krijgt de opdracht om kritisch te luisteren: Wat heeft deze groep goed geïdentificeerd? Wat kan nog scherper geformuleerd worden?

GROEPSDISCUSSIE

15 minuten

Nu alle resultaten binnen zijn, kan in groepen van maximaal vijf leerlingen gediscussieerd worden over de volgende stelling: Een politieke partij mag mensen beïnvloeden met taal om voor hun beleid te kiezen, door gebruik te maken van framing. Binnen iedere groep neemt de helft van de groep de rol van *voorzitter* in en de andere helft vervult de rol van *tegenstander*.

Hulpvragen voor de discussie zijn:

- Mag een politicus of een politieke partij mensen onbewust in een bepaalde richting sturen?
- Wanneer is het beïnvloeden van meningen nog oké en wanneer niet meer? Geef verschillende voorbeelden.
- Vind je het goed als politici mensen manipuleren met taal als ze willen dat er op hen gestemd wordt?

TERUGKOPPELING PER GROEP

5 minuten

Van iedere groep vat één leerling de groepsdiscussie samen in maximaal één minuut.

EVALUATIE

5 minuten

- Wat vond je van deze les?
- Wat onthoud je voor de toekomst?
- Welke tip geef je mij?

UITBREIDINGSMOGELIJKHEDEN

Als huiswerk kan de video 'Hoe overtuig je met maar één woord?' van de Universiteit van Nederland worden opgegeven. Die video kan ook klassikaal worden gekeken, bijvoorbeeld als onderdeel van een blokkur. Wanneer je als docent verdere verdieping zoekt, dan kun je leerlingen zelf frames laten zoeken in de krant of in het nieuws. Ze kunnen die frames en het effect ervan presenteren in de klas of er een betoog over schrijven (waarin ze bijvoorbeeld een tegenframe proberen op te tuigen).

HOE PAST DEZE LES IN HET EXAMENPROGRAMMA MAATSCHAPPIJLEER?

In deze les staat het begrip framing centraal. Framing is voor politieke partijen een belangrijk instrument om het publiek de kant van hun standpunt op te bewegen. Deze les draagt dan ook bij aan de bewustwording van de leerling dat de overname van frames in de (massa)media de publieke opinie beïnvloedt en dat frames in de media tegelijkertijd de politieke besluitvorming beïnvloeden (subdomein C2). De groepsdiscussie draagt bij aan subdomein 1A (informatievaardigheden). De leerling leert een stelling, mondeling te nuanceren, verdedigen en bestrijden en maakt daarbij gebruik van argumentatievaardigheden.